

حقوق شهروندی خانواده‌های اطفال بزهکار

علی گرایلو

www.ketab.ir

تهران، ۱۳۹۵

- سرشناسه : گرایلو، علی، ۱۳۴۵ -
- عنوان و نام پدیدآور : حقوق شهروندی خانواده‌های اطفال بز هکار / علی گرایلو.
- مشخصات نشر : تهران: استاد شهریار، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۱۹۰ ص.
- شابک : ۱۵۰۰۰۰ ریال ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۷۲-۶-۲ : 978-600-97172-6-2
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : کتاب ۴: ص ۱۷۹.
- موضوع : نوجوانان بز هکار
- موضوع : Juvenile delinquents
- موضوع : نوجوانان بز هکار - توانبخشی
- موضوع : Juvenile delinquents -- Rehabilitation
- موضوع : نوجوانان بز هکار -- خدمات اجتماعی
- موضوع : Social work with juvenile delinquents
- موضوع : عدالت ترمیمی
- موضوع : Restorative justice
- رده بندی کنگره : ۷۱۳۹۵ ح ۴/گ/۹۰۷۶ HV
- رده بندی دیویی : ۳۶۴/۳۶
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۴۸۵۹۲

نام کتاب:

حقوق شهروندی خانواده‌های اطفال بزهکار

نویسنده: علی گرایلو

ناشر: انتشارات استاد شهریار

صفحه آرای: مرتضی انصاف‌منش

لیتوگرافی: ترام اسکندر

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۵

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۲-۹۷۸۷۲-۶-۲

نشانی: تهران، خیابان مطهری، خیابان فجر، کوچه شهید نظری، پلاک ۳۶، واحد ۶

تلفن: ۸۸۸۳۱۰۶۵

انتشارات استاد شهریار

(ش. پ ۱۱۱۳۳)

www.ketab.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول - مفهوم شناسی بزهکاری اطفال، خانواده و نظام عدالت ترمیمی
۱۶	مبحث اول - اطفال بزه کار
۱۷	گفتار اول - مفهوم لغوی و اصطلاحی طفل
۱۸	گفتار دوم - تعریف و مفهوم طفل در قوانین ملی و فراملی
۱۹	گفتار سوم - بزهکاری
۲۲	گفتار چهارم - محدوده‌ی سنی اطفال از منظر جرم شناسی
۲۲	الف - دوره‌ی طفولیت
۲۳	ب - ده‌ره‌ی نوجوانی
۲۴	پ - دوره‌ی جوانی
۲۵	مبحث دوم - وضعیت و موقعیت اطفال بزه کار
۲۶	گفتار اول - نسبت طفل
۲۸	گفتار دوم - بزهکاری و هدیه‌گی طفل
۳۲	مبحث سوم - خانواده
۳۳	گفتار اول - مفهوم خانواده نو - نسبی
۳۶	گفتار دوم - اطفال و نوجوانان در خانواده
۳۷	گفتار سوم - خانواده اولین کانون تربیت
۳۹	گفتار چهارم - خانواده از دیدگاه کارکردگرا
۴۱	مبحث چهارم - مفاهیم و مبانی نظری عدالت ترمیمی
۴۱	گفتار اول - تعریف عدالت ترمیمی و جرم
۴۱	الف - تعریف جرم
۴۴	۱. جرایم سبک و خفیف اطفال
۴۵	۲. جرایم شدید و سنگین اطفال
۴۶	ب - عدالت ترمیمی
۴۷	۱. مفهوم عدالت ترمیمی
۴۷	۲. تعریف عدالت ترمیمی
۴۹	گفتار دوم - سهامداران جرم در نظام عدالت ترمیمی

- ۴۹ الف - بزه دیدگان
- ۵۰ ب - بزهکاران
- ۵۰ پ - اعضای جامعه‌ی محلی
- ۵۲ گفتار سوم - اصول عدالت ترمیمی
- ۵۳ الف - تعدی و تجاوز جرم نسبت به مردم و روابط میان فردی
- ۵۴ ب - تعدی و تجاوز موجب ایجاد تعهد و مسوولیت است
- ۵۴ پ - اصلاح امور، جبران ضرر و زیان، حل و فصل مشکلات ناشی از
- ۵۵ جرم
- ۵۶ گفتار چهارم - ارمان‌های اجرای عدالت ترمیمی
- ۵۶ الف - بزه‌داری بزه‌کار
- ۵۷ ب - باز توانی زه‌داده
- ۵۷ پ - باز توانی جامعه‌ی ملی
- ۶۰ مبحث پنجم - عوامل خانوادگی و اثرات بزهکاری اطفال
- ۶۲ گفتار اول - عدم اهلیت والدین در ترس کودکان
- ۶۳ الف - انحراف والدین
- ۶۴ ب - بی‌سوادی والدین
- ۶۵ پ - والدین معتاد
- ۶۷ گفتار دوم - عدم حضور والدین
- ۶۸ الف - اشتغال به کار مادر
- ۷۱ ب - عدم حضور پدر در خانواده
- ۷۲ پ - طلاق و کشمکش
- ۷۴ گفتار سوم - شرایط عاطفی ناسالم در محیط خانواده
- ۷۴ الف - تعارض والدین (دعوی خانوادگی)
- ۷۵ ب - کمبود محبت و بی‌مهری والدین
- ۷۸ پ - تقلید و همانند سازی
- ۸۰ ت - تبعیض بین فرزندان
- ۸۲ گفتار چهارم - از هم گسیختگی خانواده
- ۸۳ الف - خانواده از هم گسیخته و آسیب‌های اجتماعی
- ۸۳ ب - خانواده از هم گسیخته و بزهکاری

پ - تبیین آسیب‌های اجتماعی اطفال بر اساس نظریه‌های جامعه

- ۸۵ شناختی:
- ۸۶ ۱. نظریه کنترل اجتماعی
- ۸۹ ۲. نظریه برجسب زدن
- ۹۵ فصل دوم - خانواده و کارویژه‌های آن در نظام عدالت ترمیمی
- ۹۵ مبحث اول - رویه‌های عدالت ترمیمی
- ۹۷ گفتار اول - نشست‌های بزه دیده - بزهکار (میانجیگری)
- ۱۰۱ گفتار دوم - حلقه‌ها (محافل)
- ۱۰۳ گفتار سوم - نشست‌های گروهی خانوادگی
- ۱۰۷ مبحث دوم - نقش کنشگران جرائم اطفال و نوجوانان در فرایند ترمیمی
- ۱۰۸ گفتار اول - نقش طفل بزه دیده
- ۱۱۰ گفتار دوم - نقش طفل بزهکار
- ۱۱۱ گفتار سوم - نقش جامعه محلی
- ۱۱۴ مبحث سوم - نتایج عدالت ترمیمی در بزهکاری اطفال
- ۱۱۵ گفتار اول - سپردن مسئولیت به والدین و ایجاد مسوولیت برای آنها
- ۱۱۷ گفتار دوم - آزادی تحت اقیانوس خانواده
- ۱۱۸ گفتار سوم - اخطار یا تذکر
- ۱۲۰ گفتار چهارم - حکم به جبران خسارت
- ۱۲۲ گفتار پنجم - خدمات عام المنفعه
- ۱۲۴ مبحث چهارم - کارکرد خانواده در نظام عدالت ترمیمی
- ۱۲۷ گفتار اول - مشارکت در جبران خسارت ناشی از جرم
- ۱۲۸ گفتار دوم - مسوولیت‌پذیری در اصلاح رفتار آینده طفل بزهکار
- ۱۲۹ گفتار سوم - نقش تربیتی و آموزشی در پیشگیری از جرم
- ۱۳۰ گفتار چهارم - اجتماعی شدن (جامعه‌پذیری) اطفال بزهکار
- ۱۳۲ مبحث پنجم - فرایند رسیدگی ترمیمی در جرائم اطفال و نوجوانان
- ۱۳۴ گفتار اول - عناصر اساسی عدالت ترمیمی در پرتو حمایت خانواده
- ۱۳۴ الف - گفتگو و توافق
- ۱۳۶ ب - داوطلبانه بودن
- ۱۳۷ پ - مجرمانه بودن

۱۳۹	ت - ندامت و شرمساری
	گفتار دوم - تدابیر ویژه و شاخص نظام عدالت ترمیمی در جرائم اطفال و نوجوانان
۱۴۰	
۱۴۱	الف - جرم‌زدایی
۱۴۲	ب - قضازدایی
۱۴۴	پ - کیفرزدایی
	گفتار سوم - پاسخ‌ها و نهادهای ترمیمی در لایحه قانونی تشکیل دادگاه اطفال و نوجوانان
۱۴۵	
۱۴۷	الف - پاسخ‌های اجتماعی
۱۴۹	ب - پاسخ‌های تعامل یافته
۱۵۱	پ - نهادهای - برقراری (نهادهای قضازدا)
۱۵۱	۱. نهاد پلیس ویژه اطفال و نوجوانان
۱۵۴	۲. نهاد مددکاری اجتماعی
۱۵۶	۳. میانجیگری
	مبحث ششم - مشارکت خانواده و تصمیم‌گیری در جرائم اطفال و نوجوانان در نظام عدالت ترمیمی
۱۵۷	
۱۵۹	گفتار اول - مشارکت خانواده در فرآیند ترمیمی
۱۵۹	الف - مشارکت خودجوش خانواده
۱۶۱	ب - مشارکت با حمایت جامعه‌ی مدنی
	گفتار دوم - تصمیم‌گیری در جرائم اطفال و نوجوانان در نظام عدالت ترمیمی
۱۶۶	
۱۶۷	الف - تصمیم‌گیری خارج از سیستم قضایی در جهت تفاهم ترمیمی
۱۶۸	ب - تصمیم‌گیری در دادگاه در جهت پشتیبانی از فرآیند ترمیمی
۱۷۳	نتیجه‌گیری
۱۷۵	پیشنهاد
۱۷۹	منابع و مآخذ

مقدمه

امروزه، دیدگاه‌های صاحب‌نظران و کارگزاران عدالت نسبت به پدیده‌ی جرم و مجازات، چار تحولات شگرفی شده است. در واقع در دنیای امروز، واکنش در قبال رفتار ناقض قانون بزه‌کاران دیگر جنبه‌ی تحقیر، آزار و اذیت، تنبیه و انتقامجویی ندارد و اعمال این رویکرد در خصوص جرائم اطفال و نوجوانان بارزتر می‌باشد. در سایه‌ی حاکمیت این رویکرد، برخورد و مواجهه با جرائم اطفال و نوجوانان به ابزاری برای بازسازی شخصیت و بازآزاداری اجتماعی آنها تبدیل شده است و متعاقب ظهور این دیدگاهها قوانین و نحوه‌ی رسیدگی و همچنین واکنش کارگزاران عدالت، تغییرات اساسی یافته است.

می‌توان با پیش‌بینی سازوکار مناسب از ورود کودک یا نوجوان به نظام رسمی قضایی اجتناب نمود و این امر در مورد کودکان فاقد سابقه‌ای که برای اولین بار در معرض اتهام قرار گرفته و به آن اعتراف می‌کنند، صدق بیشتری دارد و عدم ارجاع پرونده‌های مربوط به جرائم اطفال و نوجوانان به دادگاه، مستلزم به کار بستن تدابیر ویژه‌ای است که در حال حاضر در برخی از کشورها آزموده شده است و ایجاد مسوولیت برای خانواده‌ی آنها نیز از نظر دور نمانده است.

امروزه در عرصه‌ی جهانی شاهد یک رویکرد بدیع نسبت به رویه‌های رسیدگی و اتخاذ واکنش‌های مناسب در قبال جرائم اطفال هستیم، که این رویکرد نوین در پیمان نامه‌ی حقوق کودک به روشنی متجلی شده است و این پیمان‌نامه، به صراحت از دول عضو می‌خواهد به ایجاد و گسترش رویه‌هایی مبادرت ورزند که به واسطه‌ی آنها، موارد مربوط به کودکانی که در معرض سوءظن، اتهام یا محکومیت قرار می‌گیرند بدون توسل به رویه‌های قضایی مرسوم، مورد رسیدگی قرار گیرند.

تغییر رویکرد و نگرش‌های حاکم بر رسیدگی در حوزه‌ی جرائم اطفال و نوجوانان، زمینه‌ی کم‌رنگ شدن نظام عدالت کیفری صغار و ظهور جنبش عدالت ترمیمی و حاکمیت نظام اخیرالذکر را در اغلب جرائم اطفال فراهم نموده است به طوری که تدابیر ترمیمی در حقوق داخلی بسیاری از کشورها مورد توجه جدی قرار گرفته و تفاهم ترمیمی نیز جایگزین انتقامجویی‌های سابق شده و در این گذار اصلاحات فراوانی در حوزه‌ی حق، کیفری اطفال ایجاد شده است.

www.ketab.ir